

ПРОГРАМА

запобігання виникнення та ліквідації спалахів особливо небезпечних інфекційних хвороб тварин на території Музиківської ОТГ на 2019-2020 роки

1. Загальні положення Програми

Програма спрямована на реалізацію державної політики у сфері забезпечення епізоотичного благополуччя населених пунктів та прилеглих територій.

Основними нормативно – правовими документами даної Програми є Закон України «Про ветеринарну медицину» № 361 – V від 16.11. 2006 року,

«Про державну підтримку сільського господарства України», постанова Кабінету Міністрів України від 15.08.1992 р. № 478 «Про перелік протиепізоотичних, лікувальних, лабораторно-діагностичних, радіологічних та інших ветеринарно-санітарних заходів, що проводяться органами державної ветеринарної медицини за рахунок відповідних бюджетних та інших коштів», від 20.04.1998 року №517 «Про затвердження положень про державні надзвичайні протиепізоотичні комісії» та з метою здійснення необхідних заходів щодо ліквідації епізоотій, інформування населення, залучення, в установленому законом порядку до цих заходів підприємств, установ, організацій та окремих громадян, а також для підтримки сільськогосподарських товаровиробників району у виробництві стратегічно важливих видів сільськогосподарської продукції та забезпечення продовольчої безпеки.

Завдяки здійсненню протиепізоотичних заходів наш район на даний період є благополучним щодо гострих інфекційних захворювань тварин і птиці, а також щодо туберкульозу, лейкозу великої рогатої худоби та Африканської чуми свиней (АЧС). Проте, за останні роки, напруженою, як в Україні, так і в районі, є епізоотична ситуація зі сказу тварин, залишається складною ситуація щодо недопущення інфекцій з хронічним перебігом (туберкульоз, лейкоз великої рогатої худоби) та вірусної хвороби Африканської чуми свиней.

Сибірка - особливо небезпечне інфекційне захворювання всіх видів сільськогосподарських, домашніх і диких тварин, а також людей, яке спричиняється мікробами *Bac.anthraxis*. На території району відомі 2 сибіркові поховання: с.Станіслав в 1971 році загинула корова від сибірки в гр. Андронюк Т.І, та смт. Білозерка гр..Зоря Н.В 1953 рік ВРХ.

Туберкульоз великої рогатої худоби - небезпечне інфекційне захворювання тварин, птиці і людини, яка передається повітряно-крапельним шляхом. Хворі на туберкульоз тварини можуть бути джерелом інфекції для тварин і людей, а хворі люди - джерелом інфекції для тварин. Заходи по недопущенню виникнення захворювання на туберкульоз сільськогосподарських тварин в районі проводяться згідно Протиепізоотичного плану, щорічних діагностичних досліджень громадського та приватного секторів

Лейкоз великої рогатої худоби – інфекційна, з повільним перебігом хвороба, яка характеризується ураженням кровотворної системи з проявленням лімфоцитозу у крові, пухлиноподібних утворень в органах і тканинах організму.

Збудник лейкозу великої рогатої худоби – онкогенний РНК вірус, який паразитує в лейкоцитах. З організму заражених тварин вірус виділяється з кров'ю, молоком, іншими секретами і екскретами, які містять лейкоцити. Лікування та специфічна профілактика лейкозу у тварин не розроблена.

Сказ - надзвичайно небезпечна інфекційна хвороба всіх теплокровних тварин, а також людини, що характеризується гострим перебігом з тяжким ураженням центральної нервової системи і закінчується смертю. Збудником сказу є вірус, який виявляється в головному мозку, в слинних залозах та слині. За оцінкою Всесвітньої організації охорони здоров'я, сказ входить до п'ятірки інфекційних захворювань людей і тварин, які завдають найбільших соціальних і економічних збитків. Сказ зареєстровано на території 110 країн світу, де щорічно від цієї хвороби гине понад 300 тисяч людей та близько 1 млн. тварин.

В 2018 році на території району зареєстровано 6 випадків сказу: с. Таврійське Правдинської сільської ради – сказ kota, Олександрівська сільська рада – сказ собаки, та 4 випадки сказу серед ВРХ на території Миролубівської сільської ради. На території району починаючи з 2010 року було виявлено 50 випадків сказу. Для спаду даного захворювання необхідно: проведення пероральної імунізації, зменшення популяції рудої лисиці шляхом відстрілу, профілактичні щеплення проти сказу котів та собак, які здійснюють спеціалісти ветеринарної медицини району. Але зупинитись на досягнутому ми не маємо права. Популяція рудої лисиці швидко відновлюється, збільшується кількість молодих, не вакцинованих тварин. Тому для покращення епізоотичного стану Білозерського району потрібна постійна цілеспрямована робота по доведенню популяції лисиць до біологічної норми.

Африканська чума свиней (АЧС) – вірусна хвороба, яка характеризується гарячкою, ціанозом шкіри, геморагічним крововиливом внутрішніх органів і високою летальністю. Сприйнятливі до хвороби свійські та дикі свині незалежно від породи. Лікування не розроблене, а профілактичні заходи спрямовані на запобігання занесення збудника, а також на своєчасну і швидку ліквідацію хвороби у разі її виникнення. 5 квітня 2017 року було оздоровлено від АЧС с. Благодатне, 23, 25.08.2018 року оздоровлено від АЧС с.Кізомис, с.Гончарне, ОСГ Колісніченко В.В. с. Надєждівка, завдяки оперативній та цілеспрямованій роботі ветеринарної служби району вогнища були ліквідовані.

Враховуючи вищезазначене, для покращення епізоотичного стану району потрібна постійна цілеспрямована робота, яка вимагає значного фінансування.

2. Причини складного епізоотичного стану:

- недостатнє фінансування державних установ ветеринарної медицини для придбання обладнання, біопрепаратів, дезінфікуючих засобів, спецодягу, взуття та інших матеріалів для проведення протиепізоотичних заходів;
- недостатня кількість паливно-мастильних матеріалів;
- висока стійкість збудників захворювань в навколишньому середовищі;
- велика кількість шляхів передачі збудника від хворих іншим тваринам і людям;
- відсутність вакцини для профілактики такого небезпечного захворювання як африканська чума свиней;
- низький рівень самосвідомості громадян з питань, що стосуються правил утримання тварин в приватних господарствах та утилізації трупів загинлих домашніх тварин.

3. Мета програми та заходи її реалізації

Метою даної Програми є:

- у разі виникнення збудників інфекційних хвороб знищення їх в навколишньому середовищі;
- проведення дезінфекції приміщень і обладнання після кожного відбору патологічного матеріалу, виявлення хворих тварин, знезараження гною та гноївки з використанням соди каустичної, формальдегіду, хлорного вапна,
- охорона навколишнього середовища від занесення збудників інфекційних та інвазійних хвороб на території Музиківської ОТГ;
- постійний контроль за переміщенням тварин ;
- забезпечення чіткого та своєчасного проведення моніторингових досліджень тварин на лейкоз, туберкульоз, АЧС;
- проведення епізоотичних обстежень та дезінфекції місць загибелі сільськогосподарських та диких тварин;

4. Заходи до Програми:

1. Придбання протягом дії Програми обладнання для комплектації ветеринарно-поліцейських постів при НС, засобів для проведення протиепізоотичних заходів у 2019 - 2020 років біопрепаратів для проведення профілактичних щеплень та діагностичних досліджень, дезінфікуючих засобів для проведення профілактичної та вимушеної дезінфекцій у тваринницьких приміщеннях та у вогнищах інфекції, а також паливно-мастильних матеріалів для здійснення виїздів спецавтотранспорту, спецодягу працівників задіяних у виконанні заходів по ліквідації карантинного захворювання.

2. Заохочення мисливців та придбання пального і набоїв для відстрілу рудої лисиці, та інших шкідливих тварин та птахів з метою проведення контролю за напругою імунітету після проведеної пероральної вакцинації на сказ, доведення до біологічної норми лисиць та депопуляції поголів'я диких свиней.

3. Постійно проводити семінари із населенням та керівниками і спеціалістами господарств щодо недопущення розповсюдження інфекційних хвороб тварин.

5. Фінансування Програми.

Фінансування Програми буде здійснюватися відповідно до чинного законодавства за рахунок коштів місцевого бюджету, в межах кошторисних призначень.

6. Очікувані результати.

Виконання Програми дасть змогу проводити заходи по недопущенню погіршення епізоотичної ситуації на території населених пунктів ОТГ, що в свою чергу:

- покращить економічні показники тваринництва через покращення якості продукції;
- допоможе запобігти витратам на проведення заходів боротьби при спалаху інфекційних хвороб;
- зменшить кількість вибракуваних голів великої рогатої худоби із-за діагностики лейкозу та туберкульозу;
- знизить ризик захворювання людей на інфекційні хвороби;
- допоможе запобігти збиткам завданям економіці району через накладання карантинних обмежень.

7. Координація та контроль виконання Програми

Ініціатором, організатором та відповідальним виконавцем Програми є Білозерська районна державна лікарня ветеринарної медицини .

Начальник лікарні

Мардар І.А.

ПАСПОРТ

Програми запобігання виникнення та ліквідації спалахів карантинних хвороб тварин на території Музиківської ОТГ на 2019 - 2020 роки

№ п/п	Назва	Програми запобігання виникнення та ліквідації спалахів карантинних хвороб тварин в Білозерському районі на 2019-2020 роки
1	Підстава для розробки Програми	- Постанова Кабінету Міністрів України від 15.08.1992 р. №478 «Про перелік протиепізоотичних, лікувальних, лабораторно-діагностичних, радіологічних та інших ветеринарно-санітарних заходів, що проводяться органами державної ветеринарної медицини за рахунок відповідних бюджетних та інших коштів»; - Закон України «Про ветеринарну медицину»; - ст. 6, п. 5 частини першої статті 13, п.1 частини першої ст. 39 та частина перша ст. 41 Закону України «Про місцеві державні адміністрації»
2	Ініціатор розроблення Програми	Білозерська районна державна лікарня ветеринарної медицини
3	Розробники Програми	Музиківська ОТГ
4	Відповідальні виконавці Програми	Білозерська районна державна лікарня ветеринарної медицини
5	Учасники та виконавці Програми	Музиківська ОТГ, Білозерська районна державна лікарня ветеринарної медицини
6	Термін реалізації Програми	2019 -2020 роки
7	Фінансування	Здійснюватиметься за рахунок коштів бюджету Музиківської ОТГ.

Начальник лікарні

Мардар І.А